

..... [p1]

[eerweerde] Heer & [Vriend]

Zende u hiernevens 't een en 't ander. De twee schroodtjes¹ van K. de Gheldere zoudt gy moeten weêrom laten geworden, met uwe bemerkingen.

Wy hebben bykans 200 inschryvers² N° 2 is gereed³ Dr. Verriest heeft inflammation phlyctenoïde⁴ veranderd in phlyctène. Demeester en doet zyn beste niet! 't En is maar 1 inschryver in Holland. Hebt gy hem geen deel⁵ adressen in Holland en [Fransch] Vlaanderen?

Met den besten wille van de wereld en kom ik niet overeen met Leenaert⁶ in R.d.H. uitleggende het [woord] are, ale, auwe. Int overlandsch Duitsch bestaat de h nog in 't w. ähre, dat omzet is voor ahere zegt Grimm. Grimm's wet op het letter verschuiven geeft [Hoogduitsch] H = lat. C. ac-ul-ens = ahl, vlaamsch (h weg) aal, elsen. Aher, ähre latina acer, dat niet veroorkonden is maar dat moet scherp, spits spit beteekenen ; dus acer = aher vl. (h weg) aar, aa, worteldeel en r uitgang. Die r verzwakt in l in aal, die l verzwakt in w = aaw. Met welk recht haalt gy den vervanger van de latynsche

..... [p2]

C, te weten de hoogduitsche h, die verdwynt in aar, are, aal, ale, terug in auwe en met wat recht verwisselt gy hem in w.?

.....

1 Schroodtje = velletje papier, blaadje.

2 Voor Loquela:1 (Wiedmaaand 1881) 2

3 Loquela

4 Zie [brief De Bo aan Gezelle d.d. 28/04/1881](#)

5 Een deel : Wvl., een aantal. Staat het woord *hem* hier niet teveel : Hebt gy geen deel adressen in Holland en Fransch-Vlaanderen?

6 Gezelle heeft het hier over het artikel "Over den uitgang laar.", geschreven door De Bo, maar ondertekend met Leenaert, in Rond den Heerd: (05/05/1881). Gezelle bedoelt Leenaert hier grappig, want hij weet heel goed dat De Bo de auteur is : "Met welk recht haalt **gy** den vervanger van de latynsche c ...". Het is ook niet verwonderlijk dat de botanicus De Bo over boomnamen schrijft. De tweede kolom van het artikel van "Leenaert" bevat een stuk tekst dat [De Bo op 05.08.1884](#), vier jaar later dus, letterlijk overschrijft (en bijna een stukje vergat) op een briefkaart aan Gezelle : "Maak plekke voor mij, 'k zal *laân* voor u", zegt d'eene peerdeboone tegen haar gebuurnege de andere peerdeboone ; en "zaai da 'k stuive, 'k zal *laân* da'k buige", zegt de rogge tegen den boer (zijn twee spreuken te lande om te bedieden dat de peerdeboonen moeten wijd vaneen, en de rogge integendeel nog al dicht bijeen staan, zullen zij veel beschot geven". De url van deze briefkaart is :

Van r = l = w heb ik 100 voorbeelden ten uwen dienste, beginnende van Karthago : Annibal, Annibaw [uitspraak] Annibo; cheval chevaw, makreel makreeren, kalle kawwe (?) schalte schawte; dreelen, dreeuwen⁷ kabeelen, kabeeuwen etc. Die l = w is een oprechte woordensleuter⁸ zoo gy zult ondervinden is t dat gy 't nagaat.

Zoo dan zou wel klythage⁹ en kruidhage tesamen bestaan zoo t schynt.

N° 2 [Loquela] zit vol 't zal voor n° 3 zyn.

Daar seffens¹⁰ gehoord :

Ryke vaêre

Ryke moere

en te Meie van 't pach' goe'¹¹

Wildet gy ne keer een [woord] schryven naar K. de Ghelder 't zou hem zulk een deugd doen! Giy hebt het schoone à propos van schepsel

Vindt gy Kortryksch [handschrift]¹² nog niet?

[ulieden] in [Christo] toegenegen

Guido

.....

7 Gezelle bedoelt *dreeuwen*. Er is een stukje w te weinig. Men ziet de aarzeling van Gezelle in het puntje op het einde van v.

8 Woordensleutel. Nl. Sleutel is *sloter* (cf. *slot*) of *sleuter* (umlautversie) in het West-Vlaams. Gezelle bedoelt : door de omzetting l = w kan men veel woorden "openen", d.i. de etymologie en betekenis ervan ontdekken. Na *woorden* lees ik s, dan een l (niet vast aan de s), dan e (met oog dicht), u (het eerste beentje ziet eruit als een e met oog dicht omdat de pen van links komt en naar rechts verder gaat, het tweede beentje is normaal), dan t (zie t in is t dat..., klythage, en ... n°2 zit vol t zal voor...) e (met oog dicht) en r.

9 Wat is klijthage? Vraag In Loquela: 1, Meiavond 1881, p. 7, vragen en antwoorden nr. 5.

10 Daar seffens = zo-even, daarnet.

11 pach' goe' = pachtgoed, pachthof. Het is bekend dat in de streek van Kortrijk, Harelbeke de eind-d en -t wegvallen : lucht = luch', dood = doo', hound = houn', post = pos'. Je skoot in de luch' voor de pos' en zynen houn' viel doo' ip de groun'. De betekenis van het spotrijmpje is dus : rijke ouders, maar het zijn "maar" pachters en in mei moeten ze van hun hof (bv. omdat de pacht ten einde loopt, of omdat ze de pacht niet kunnen betalen). Wanneer men pacht moest betalen, was streekgebonden; soms is er een sprake van kerstpacht, paaspacht, maar de meimaand kan evengoed het moment van betaling zijn.

12 Zie [brief van Guido Gezelle aan De Bo van \[01-17/07/1874\]](#)

Briefbeschrijving

Verzender	[Gezelle, Guido]
Ontvanger	[De Bo, Leonard Lodewijk]
Verzendingsdatum	xx/[05/1881]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Maand en jaartal gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plats gereconstrueerd op basis van biografische gegevens.
Annotatie	Maand en jaartal gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; adressant gereconstrueerd op basis van het handschrift; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie; plats gereconstrueerd op basis van biografische gegevens.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 208x135 wit, rechthoekig geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, purperen inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan L. De Bo ; idem rechts: Mei 1881 (inkt, beide hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	8606
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid= library/v/obbrugge/gezelle 16893

Inhoud

Incipit	Zende u hiernevens 't een en 't ander. De twee
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[05/1881], [Kortrijk], [Guido Gezelle] aan [Leonard Lodewijk De Bo]
Editeur	Johan Van Eenoo
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
